

Νικηφόρου Αρχιερέως αιωνία η μνήμη

Του Πρωτοσυγγέλλου της Ιεράς Μητροπόλεως
Κυδωνίας και Αποκορώνου

Παν/του Αρχιμ. του Οικουμενικού Θρόνου
Νικηφόρου Εικοσιδέκα

«...δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει,
ὡσεὶ ἡ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται
πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς ἀύλαις τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν ἐξανθήσουσιν...»
Ψαλμός 91, 13-14

Εξ' αφορμῆς της συμπληρώσεως ενός ἔτους εκ της εκδημίας του αιμνήστου Γέροντος Νικηφόρου Αρχιερέως πρώην Μητροπολίτου Κινσάσας, του Ιεραποστόλου, θέλησα να γράψω κάποιες σκέψεις για να φέρουμε στην μνήμη μας το πρόσωπό του.

Τούτο το πράττω ως οφειλόμενη υικὴ τιμή, καθώς προς τιμήν του φέρω το ὄνομα Νικηφόρος και συνεχίζω την θέληση του να τιμῶ τον νεοκαταταγέντα στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας Ἅγιο Νικηφόρο τον Λεπρό, κατά την ορισμένη μέρα της εορτῆς του, 4 Ιανουαρίου και πάντοτε.

Αυτές οι γραμμές αποτελοῦν ἀπαύγασμα προσωπικῶν εμπειριῶν πλησίον του, συζητήσεων με παλαιότερους κληρικούς της Μητροπόλεως μας και διαφορῶν δημοσιευμάτων ἀπὸ το διαδίκτυο ἢ συνεντεύξεων του ἴδιου.

Ο Μακαριστός Μητροπολίτης Κινσάσας υπήρξε αυτό που περιγράφει ο παραπάνω στίχος του Ιερού Ψαλμωδού, ἕνας δίκαιος ἄνθρωπος. Ως δίκαιος ἀνθίζε συνεχῶς και ἀύξανε, ὅπως ο φοῖνικας, και πλήθυνε, ὅπως τα κέδρα του λιβάνου.

Έτσι, καθώς ήταν φυτεμένος στον οίκο του Θεού, στις αυλές του Κυρίου, άκμαζε και καρποφορούσε αρετές υπέρ της Εκκλησίας και του λαού του Θεού που βρισκόταν στην ανάγκη εύρεσης της αληθείας.

Έδωσε με τον αγώνα του και την αφοσίωσή του στην Εκκλησία, το Φως της αληθείας σε λαούς που βρίσκονται στο σκοτάδι. Αυτό το έργο το επετέλεσε με αυταπάρνηση, χωρίς να κυνηγά την τακτοποίησή του ή το συμφέρον του ή την βόλεψή του.

Υπήρξε ένας ακάματος εργάτης του Ευαγγελίου και αφοσιωμένος στο κήρυγμα της μετανοίας καθώς πρώτος διήγαγε τον βίο του εν μετανοία. Όπου και να πήγαινε, όπου και αν βρισκόταν, η παρουσία του έδιδε αφορμή να καλλιεργούνται οι αρετές εκάστου και να καλλιεργείται το Εκκλησιαστικό και Χριστιανικό φρόνημα, ώστε βήμα το βήμα, πέτρα την πέτρα, να χτίζεται η επιθυμία της συνάντησης με τον Θεό διά της Εκκλησίας. Ως γνήσιος εργάτης του αμπελώνος του Μεγάλου Γεωργού και της ποιμνής των λογικών προβάτων του ενός Ποιμένα υπήρξε φιλακόλουθος, αναπαυόταν στην προσευχή και επεδίωκε την Ευχαριστιακή Σύναξη των πιστών, της οποίας υπήρξε Αρχιθύτης ώστε όλοι να ευλογούνται από την συμμετοχή τους στη μετάληψη του Σώματος και του Αίματος του Αναστημένου Χριστού.

Βοηθούσε τους εμπεριστάτους της Μητροπόλεώς του, δίδασκε και νουθετούσε πνευματικά τους νέους, κήρυττε το Ευαγγέλιο σε ανθρώπους που δεν είχαν ξανά ακούσει για τον Χριστό, τελούσε ανελλιπώς την Αναίμακτη Θεία Ιερουργία, έκανε πράξη αυτό που ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός ο Θεολόγος έλεγε για το τί είναι ο Επίσκοπος «*το αρπάσαι κόσμον και δούναι Θεώ και Θεόν ποιήσαι τον άνθρωπον*».

Ένα γεγονός στη ζωή του, το οποίο διηγείται ο ίδιος, φανέρωσε αυτό που έμελλε να ενδυθεί και να διακονήσει, το

της Ιερωσύνης αξίωμα. Το καταθέτουμε για να φανερώσουμε ότι στο πρόσωπο του αειμνήστου Μητροπολίτου κ. Νικηφόρου συνέβη αυτό που κάποτε είπε ο Ησαΐας «...ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά μου ... καὶ εἶπέ μοι· δούλός μου εἶ σύ ...»¹ καθώς και ο Απόστολος Παύλος «...ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ... ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ...»². Όταν ο αδελφός του ο Δημήτριος εκοιμήθη σε βρεφική ηλικία, ο πατέρας του έτρεξε στον πνευματικό του, πατέρα Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο, για να εξομολογηθεί και να βρει παρηγοριά για το θλιβερό συμβάν. Εκεί εξέφρασε ένα παράπονο. Γιατί ο Θεός πήρε τον Δημήτριο ο οποίος υπήρξε υγιέστατος και δεν πήρε τον Γεώργιο ο οποίος υπάρχει φιλάσθενος; Έτσι λεγόταν κατά κόσμον ο Μακαριστός Κινσάσας κ. Νικηφόρος, Γεώργιος. Τότε έλαβε την απάντηση ότι τον Δημήτριο ο Θεός τον ήθελε κοντά του, ενώ τον Γεώργιο τον άφησε στη ζωή γιατί θα γίνει ιερέυς. Τέτοια ήταν η κλήση του Γέροντα στην Ιερωσύνη, με «η» διότι είχε ουράνιο κάλεσμα από τον Θεό το οποίο φανερώθηκε δια στόματος του πατρός Χρυσοστόμου και κλίση με «ι» δηλαδή ως έφεση, ως ροπή, ως αγάπη για την Εκκλησία και την Ιερωσύνη η οποία φάνηκε αργότερα στα εφηβικά του χρόνια, μέχρι τις μεγάλες του αποφάσεις, καθώς συνέχισε να επικοινωνεί με τον πατέρα Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο.

Αν μελετήσει κανείς τον βίο του θα διακρίνει ότι θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει διάφορους άλλους δρόμους, οι οποίοι, είτε θα του έδιναν εξέλιξη σε ευνοϊκότερους τόπους μέσα στην διοίκηση της Εκκλησίας, είτε θα του παρείχαν την ησυχία και την ειρήνη που αναζητεί κάθε μοναχός. Όμως, ο ίδιος διάλεγε πάντοτε τον δύσκολο δρόμο, της προσφοράς, της

¹ Ησαΐας μθ, 1-3

² Προς Γαλάτας α, 15-26

θυσίας και υπακοής στην Εκκλησία, με την κοπή του ιδίου θελήματος και ακολουθώντας αυτό που ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Θεόδωρος προσφώνησε στην εις Επίσκοπον χειροτονία του στο Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας «...η εγνωσμένη αγάπη σου για την ζωντανή εικόνα του Θεού, τον άνθρωπο, οδήγησε τα βήματά σου μακριά από την αγιαστική ησυχία του Αγίου Όρους, στο πνευματικό γεώργιο της Ιεραποστολής, τόσο πλησίον του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αλβανίας κ.Αναστασίου, όσο και κοντά στον πολυσέβαστο Γέροντα Ιγνάτιο, τον πάλαι ποτέ Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής και πλέον προκάτοχό σου...». Θα μπορούσαμε να πούμε, κατ' επέκταση αυτού του πνεύματος, ότι ο μακαριστός έφυγε από τα Χανιά για να εξυπηρετήσει ανάγκες της Αθωνιάδας Εκκλησιαστικής Σχολής και της νεοσύστατης Μικραγιαννανίτικης αδελφότητας. Θα μπορούσε αντί να πάει στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Σχολή, να συνέχιζε στην Εκκλησιαστική Σχολή του Αγίου Ματθαίου στα Χανιά. Βέβαιο είναι πάντως ότι άφησε την καλή ζωή που είχε ετοιμάσει από τα προηγούμενα χρόνια της εργασίας του και ξεκινούσε για νέους και δύσκολους τόπους, μάλιστα στο ξεκίνημα τους. Επιθυμία του ήταν να βοηθήσει όσους είχαν ανάγκη.

Ο αείμνηστος Μητροπολίτης Κινσάσας κ. Νικηφόρος καίτοι έφυγε από τα Χανιά δεν έπαυσε την επικοινωνία του με το Μοναστήρι της μετανοίας του, με τα Χανιά γενικώς και εξαιρέτως με τον Ιερό Ναό του Αγίου Νεκταρίου Παχιανών. Εκεί είχε τον διορισμό του ως Διάκονος. Υπήρξε συχνός επισκέπτης των δύο αυτών σταθμών της ζωής του. Λάμβανε δύναμη από την επικοινωνία του αυτή όπως και με τους πατέρες από το Άγιο Όρος. Οι χριστιανοί της περιοχής του και οι αλλόθρησκοι, στην Μητρόπολη Κινσάσας ζούσαν πλησίον του, θα λέγαμε, περιόδους πρωτοχριστιανικών καταστάσεων, ώστε δι αυτού να ισχύει ο προφητικός λόγος του Ησαΐα «ὁ λαός

ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χῶρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Ματθ. δ, 15-16). Φως, λοιπόν, αποτελούσε ο μακαριστός κ. Νικηφόρος για την περιοχὴ της ευθύνης του που του εναπέθεσε ο δεύτερος θρόνος της Ορθοδοξίας, το Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, καὶ αὐτὸ το Φως το συντηροῦσε, μεταξύ ἄλλων καὶ με αὐτὸν τὸν τρόπο, ἔχοντας τὴν ἐπικοινωνία του με τὸ Μοναστήρι μας καὶ τὴν Μητρόπολή μας. Μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του υπῆρξε πνευματικὸς τῆς ἀδελφότητος. Διατηροῦσε ἀριστες σχέσεις με τὸν Μητροπολίτη μας Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνό. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας, ἡ ἀδελφότητα καὶ ἡ ενορία τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου τίμησε τὴν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία του καθὼς θρήνησε γιὰ τὴν ἐκδημία του πρὸς Κύριον.

Θα ἤθελα νὰ συμπεριλάβω κάποιες γραμμὲς ἀπὸ μιὰ ἐπιστολή που ἔστειλε πρὸς τὴν ἀναξιότητά μου γιὰ νὰ με στηρίξει στὸν πνευματικὸ μου ἀγώνα. Σὲ αὐτὲς τὶς γραμμὲς μποροῦμε νὰ δούμε τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ, τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του νὰ νουθετεῖ τοὺς νεότερους :

«Ἀγαπητὲ ἀδελφέ μοναχὲ π.Νικηφόρε

Οἱ ἅγιοι τῆς Μονῆς μας Ἀκάκιος καὶ Γεράσιμος ... νὰ σὲ δίδουν πνευματικὲς νίκες, ὁ δὲ ἅγιος Νικηφόρος ὁ Λεπρὸς νὰ σοῦ χαρίζει τὴν ταπείνωση καὶ τὴν ὑπομονή του. Στηρίξου πάνω στὴν πίστη, στὴν ταπείνωση, στὴν ὑπακοή, στὴν ὑπομονή, στὴν ἐπιμονή στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν σωτηρία μας. Μὴ φοβηθεῖς, ὅταν ὁ πειρασμὸς σὲ ἐπιτίθεται μὲ διάφορους τρόπους, χαῖρε καὶ ἀγωνίσου... Μὴν ἀσχοληθεῖς μὲ κρίσεις καὶ κατακρίσεις ... Κράτα σιωπὴ ... καὶ προσεύχου

... Συγχώρα καὶ προχώρα. Φρουρήσου κάτω ἀπὸ τὴν ὑπακοή καὶ τὸν καθημερινὸ μοναχικὸ κανόνα ... Μὲ συγκίνησε ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ συμμοναστὴς Μητροπολίτης Χανίων Δαμασκηνὸς ποὺ συνεδίασε τὸ πρόσωπό μου μὲ τὸ ὄνομα ποὺ σοῦ χάρισε. Δὲν τὸ ἀξίζω. Ἀγαπητὲ μου ἀδελφὲ π.Νικηφόρε, μὴν μὲ ξεχνᾶς στὶς προσευχὲς σου. Ἔχω μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ αὐτὲς ἐδῶ στὸν δύσκολο ἀγῶνα τῆς Ἱεραποστολῆς. Σὲ ἀσπαζομαι ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητὲ ἀδελφὲ Νικηφόρε.

ὁ Μητροπολίτης Κινσάσας Νικηφόρος»

Επιπλέον, ἀπὸ τὸν βίο του μακαριστοῦ διακρίνουμε ὅτι ἐπιδίωκε νὰ ἀναλῶνει τὸν εαυτό του στὴν καλλιέργεια τῶν νέων. Ἦταν πάντοτε στὸ πλευρὸ τῶν σπουδαστῶν. Ἐβλεπε στα μάτια τους τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐβλεπε στὴν ορμὴ τῆς νιότης τους τὰ αυριανὰ καίρια στελέχη τῆς Ἐκκλησίας. Πράγματι, πολλοὺς νέους ἐνέπνευσε στὴν ἀγάπη γιὰ τὴν ἱερωσύνη, τὸν μοναχισμό καὶ τὴν εὐλαβὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπήρξε ἐκτὸς ἀπὸ ἀπλὸς καθηγητὴς τῶν σπουδαστῶν καὶ πνευματικὸς ὁδηγὸς τους. Καλλιιεργούσε στους μαθητὲς καὶ φοιτητὲς του τὴν ἐπικοινωνία τους μὲ τὴν Ἐκκλησία καὶ μὲ τὸ Ποτήριο τῆς Ζωῆς, τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι ἔβλεπε νὰ καλλιιεργεῖται τὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ χριστιανικὸ ἦθος πέραν τῆς ἐπιστημονικῆς προσέγγισης τῆς θεολογίας. Ἐκεῖ ἔβλεπε τὴν οὐσιαστικὴ ἀνάγκη καλλιιεργείας καὶ παιδείας γιὰ τὴν στελέχωση τῆς Ἐκκλησίας.

Σήμερα, διακρίνοντας ὅλα τὰ παραπάνω τὸν ευχαριστοῦμε γι' αὐτὸ τὸ ταπεινὸ πρότυπο ποὺ υπῆρξε γιὰ ἐμᾶς τους νεότερους καὶ δοξάζουμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν δωρεὰ Του νὰ τὸν ἔχει ἡ ἀδελφότητά μας παρακαταθήκη.

Υπήρξε, πράγματι, αυτό που ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Θεόδωρος του επέδειξε ότι είναι ο Αρχιερέυς, στην προσφώνηση του κατά την εις Επίσκοπο χειροτονία του, δια στόματος του σοφού καθηγητού της Αιγύπτου Ισιδώρου Πηλουσιώτου: « *Η Αρχιερατική διακονία έχει έργον και ουκ άνεσιν, φροντίδα και ου τρυφήν, λειτουργίαν υπεύθυνον και ουκ αρχήν ανεξέταστον, πατρικήν κηδεμονίαν και ου τυρανικήν αυτονομίαν*»

Καθώς ήταν όλα τα παραπάνω άνθιζε, άκμαζε αυξανόταν και καρποφορούσε, όπως προαναφέραμε. Από τους καρπούς αυτούς πολλοί έτρωγαν και ωφελούνταν και γίνονταν δυνατοί στο πνεύμα. Εις εξ αυτών και ο γράφων.

Το 2021 απεβίωσε λόγω της μεγάλης μάστιγας της ασθενείας του Κορονοϊού σκορπώντας θλίψη σε όλους όσοι τον γνώριζαν. Το λείψανό του βρίσκεται στο Άγιο Όρος, στα αγιασμένα χώματα της Μικραγιάννας στην ησυχία και στην ειρήνη που κατά βάθος επιθυμούσε να βρίσκεται μακριά από την δόξα του Επισκοπικού αξιώματος.

Ευχόμαστε η μνήμη του να είναι αιωνία, στους κόλπους του Αβραάμ και Ισαάκ και Ιακώβ, όπως προσευχηθήκαμε και αιτηθήκαμε ως Εκκλησία και ως σώμα Χριστού και να έχουμε απαξάπαντες την ευχή του και τις πρεσβείες του. Αμήν!